

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Szkola i nauczyciel, PG_00186725						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Historii Nauki, Oświaty i Wychowania						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Szymon Dąbrowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	14.0	6.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		55.0	75
Cel przedmiotu	1. Zapoznanie studenta z systemem oświaty, prawnymi ramami jego funkcjonowania i uwarunkowaniami społecznymi, w tym teorią ukrytego programu. 2. Rozbudowanie wiedzy studenta w zakresie różnych koncepcji bycia nauczycielem i uwarunkowań nauczycielskiego sukcesu i rozwoju zawodowego. 3. Rozwijanie umiejętności świadomego podchodzenia do własnego rozwoju zawodowego, formułowania ocen etycznych i podejmowania refleksji nad złożonością nauczycielskiej roli. 4. Uwrażliwienie na posługiwanie się zasadami i normami etycznymi oraz na odpowiedzialność za jakość pracy szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_W11] Absolwent zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;	B.2.W2. Absolwent zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcję pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_W04] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	B.2.W1. Absolwent zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Wykłady		
	I. Szkoła i system edukacji (6 godz.)		
	1. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce na tle innych systemów oświatowych, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego.		
	2. Szkoła jako instytucja cele i funkcje edukacji szkolnej, pojęcie ukrytego programu szkoły, prawo wewnątrzszkolne, ocena jakości działalności szkoły lub placówki oświatowej.		
	3. Alternatywne formy edukacji.		
	4. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia uczniów (połączenie treści merytorycznych z formą warsztatów).		
	II. Bycie nauczycielem: koncepcje, role, rozwój zawodowy (6 godz.)		
	1. Rola nauczyciela (w tym nauczyciela początkującego), nauczycielski profesjonalizm i modele bycia nauczycielem. Złożone uwarunkowania nauczycielskiego sukcesu.		
	2. Prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy. Etyka zawodowa nauczyciela. Oceny jakości pracy nauczyciela.		
	Ćwiczenia (6 godz.):		
Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego jako nauczyciela (od nowicjusza do eksperta).			
Bycie nauczycielem samoświadomość, ambiwalencja wpisana w konflikt roli.			
Analizy etyczne i pragmatyczne.			
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.	100.0%	0.0%
	Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Wykorzystywana podczas zajęć: Szempruch J., Pedeutologia, Kraków 2013. Pyżalski J., Merecz D. (red.), Psychospołeczne warunki pracy polskich nauczycieli. Pomiędzy wypaleniem zawodowym a zaangażowaniem. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2010. Podstawowe dokumenty prawa oświatowego, w tym: Ustawa o systemie oświaty, Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa Karta Nauczyciela. Szymański M., Socjologia edukacji. Zarys problematyki, rozdział 4, 5, Kraków 2013. Feinberg W., Soltis J., Szkoła i społeczeństwo, Kraków 2000. 2. Studiowana samodzielnie przez studenta: Żłobicki W., Ukryty program w edukacji: między niewiedzą a manipulacją, Impuls, Kraków 2002.
	Uzupełniająca lista lektur	Day Ch., Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie, GWP, Gdańsk 2004. Chmiel T., Wizje i (re)wizje przygotowania do zawodu nauczyciela, Wrocław 2014.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce - analiza komparatystyczna 2. Szkoła jako instytucja - analiza strukturalna. 3. Alternatywne formy edukacji - analiza "dobrych praktyk". 4. Rola nauczyciela (w tym nauczyciela początkującego) - case study. 5. Prawa i obowiązki nauczycieli - analiza legalizmu prawnego.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.